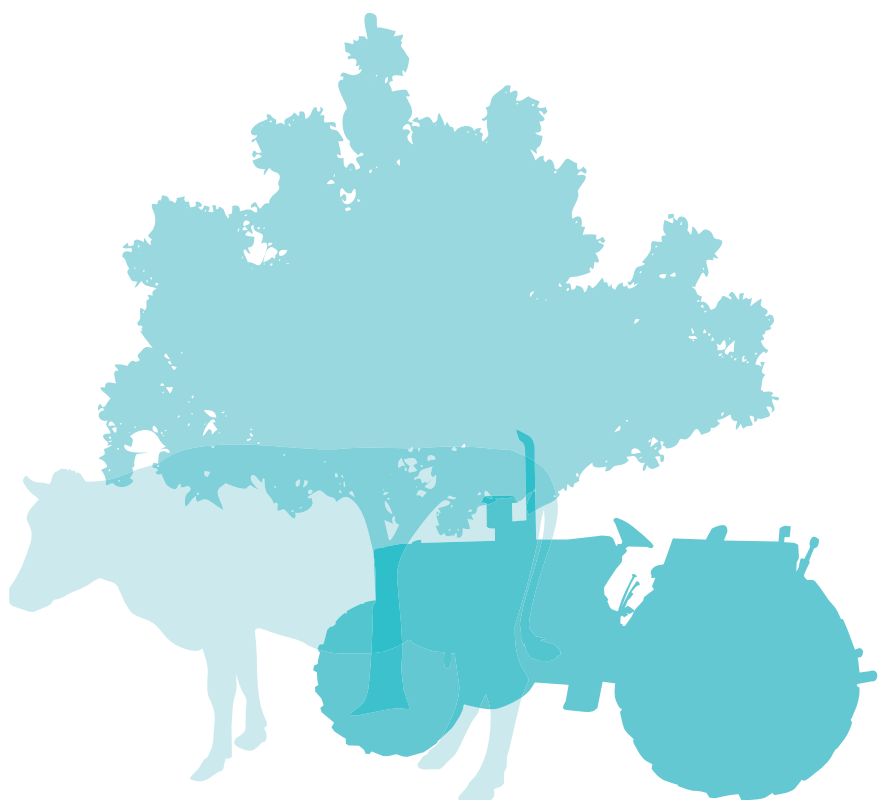

Huisvesting van landbouwhuisdieren 2008

Verklaring van tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2007–2008	= 2007 tot en met 2008
2007/2008	= het gemiddelde over de jaren 2007 tot en met 2008
2007/'08	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2007 en eindigend in 2008
2005/'06–2007/'08	= oogstjaar, boekjaar enz., 2005/'06 tot en met 2007/'08

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress
Centraal Bureau voor de Statistiek - Grafimedia

Omslag
TelDesign, Rotterdam

Inlichtingen
Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen
E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet
www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2009.
Verveelvoudiging is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Samenvatting	4
1. Achtergrond en werkwijze	6
2. Rundvee	8
3. Varkens	10
4. Pluimvee	13

Samenvatting

In het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) is bepaald hoeveel de ammoniakemissie per dierplaats maximaal mag bedragen. Voor de meeste huisvestingssystemen gaat de maximale emissiewaarde gelden op 1 januari 2010. Uit de resultaten van de landbouwtelling van 2008 is gebleken dat een groot deel van de bedrijven nog niet beschikt over emissiearme huisvesting die voldoet aan de eisen van het Besluit huisvesting. Voor varkens en pluimvee is het aantal dierplaatsen in traditionele huisvesting een goede indicatie van de mate waarin dierenverblijven aangepast moeten worden. Wel bestaat voor varkens- en pluimveebedrijven de mogelijkheid om in een deel van de dierenverblijven een techniek toe te passen waarmee de emissie verder wordt beperkt dan wettelijk vereist is. Hierdoor kan de emissie van overige huisvestingssystemen met een hogere emissiewaarde gecompenseerd worden (intern salderen).

In de melkveehouderij is de maximale emissiewaarde gelijkgesteld aan de emissiewaarde van een traditionele ligboxenstal in combinatie met beweiden. Traditionele huisvesting bij melkvee blijft dus toegestaan. Het betekent wel dat nieuwbouw van een traditionele ligboxenstal alleen nog mogelijk is in combinatie met weidegang.

Tabel 1
Traditionele en emissiearme huisvesting van rundvee, varkens en pluimvee, 2008

	Rundvee		Varkens				Pluimvee					
	jongvee 1 jaar of ouder	melk- en kalkoeien	gespeende biggen	vlees- varkens	opfok- zeugen en beren	zeugen	dekberen	ouder- dieren van vlees- kuikens	opfok- leghennen	leghennen	kalkoenen	
	%											
Traditionele huisvesting	93	95	50	61	62	57	85	77	81	47	33	67
Emissiearme huisvesting ¹⁾	7	5	50	39	38	43	15	23	19	53	67	33
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Inclusief stallen met Groen-Label en voormalig Groen-Label.

In het Varkensbesluit worden regels gegeven voor het houden, huisvesten en verzorgen van varkens. Het Varkensbesluit stelt met ingang van 1 januari 2013 voor gespeende biggen, vleesvarkens en opfokvarkens een groter vloeroppervlak per dier verplicht. Daarnaast is individuele huisvesting van dragende zeugen niet langer toegestaan. Op dit moment beschikt ongeveer eenderde van de gespeende biggen en vleesvarkens al over deze extra ruimte en bij opfokvarkens is dit aandeel al ruim 60 procent. Van het aantal guste en dragende zeugen wordt iets minder dan de helft in groepen gehuisvest. Het is met de beschikbare cijfers niet mogelijk om de huisvesting van dragende zeugen afzonderlijk vast te stellen maar het aandeel groepshuisvesting voor dragende zeugen zal naar verwachting iets hoger liggen dan het aandeel groepshuisvesting voor guste en dragende zeugen samen.

Tabel 2
Huisvesting van varkens in relatie tot welzijnseisen, 2008

	Huisvesting			Stro(oisel) als afleidings- materiaal
	totaal	traditionele opper- vlakke per dier	vergrote opper- vlakke per dier ¹⁾	
	%			
Gespeende biggen	100	66	34	9
Vleesvarkens	100	68	32	12
Opfokzeugen en-beren	100	37	63	10
Guste en dragende zeugen	100			9
w.v.				
individueel gehuisvest	53			8
in groepen gehuisvest ²⁾	47			11
Kraamzeugen				10

¹⁾ Verplicht per 1 januari 2013.

²⁾ Verplicht per 1 januari 2013 voor dragende zeugen.

In het Legkippenbesluit 2003 is bepaald dat het gebruik van legbatterijen (kooien) voor de huisvesting van legkippen per 1 januari 2012 niet langer is toegestaan. Het gebruik van verrijkte kooien blijft mogelijk tot 1 januari 2017. Uit tabel 3 blijkt dat ongeveer 40 procent van de legkippen op dit moment nog gehuisvest is in kooisystemen.

Tabel 3
Huisvesting van legkippen, 2008

	Batterij- huisvesting	Grond- huisvesting	Volière- huisvesting	Overige huisvesting	Totaal
	%				
Leghennen jonger dan 18 weken	39	20	34	8	100
Leghennen 18 weken of ouder	43	25	28	5	100

1. Achtergrond en werkwijze

Dierenverblijven vormen een belangrijke bron van ammoniakemissie in Nederland. Voor de betrouwbaarheid van de berekening van de nationale ammoniakemissie is het daarom van belang te beschikken over actuele gegevens van toegepaste stalsystemen. Om hieraan tegemoet te komen, is in de landbouwtelling van 2008 een groot aantal vragen opgenomen over de huisvesting van rundvee, varkens en pluimvee.

In dit artikel zijn de resultaten van de landbouwtelling weergegeven waarbij een vergelijking wordt gemaakt met toekomstige eisen op het gebied van de ammoniakemissie uit dierenverblijven. Daarnaast is gekeken naar enkele aspecten op het gebied van dierenwelzijn die ook van invloed zijn op de ammoniakemissie.

Op het gebied van milieu en dierenwelzijn gelden diverse wettelijke regelingen waarin regels worden gesteld aan de huisvesting van dieren. In de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) is voor ieder stalstelsel een factor opgenomen voor de ammoniakemissie per dierplaats. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) bepaalt hoeveel de ammoniakemissie per vastgestelde datum per dierplaats maximaal mag bedragen. Daarnaast vallen bedrijven in de intensieve veehouderij met meer dan een bepaald aantal dierplaatsen voor varkens of pluimvee onder de werking van de Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC)-richtlijn.¹⁾

Op het gebied van dierenwelzijn zijn het Varkensbesluit en het Legkippenbesluit 2003 relevant. Het Varkensbesluit bevat onder andere bepalingen over de grootte van het vloeroppervlak voor diverse categorieën varkens en in het Legkippenbesluit 2003 is een verbod opgenomen op het houden van kippen in legbatterijen (kooien).

Voor de volledige tekst van de hiervoor genoemde regelingen wordt verwezen naar www.overheid.nl.

In de landbouwtelling van 2008 is gevraagd naar stalcapaciteit en staltype op basis van het aantal dierplaatsen. Het aantal dierplaatsen dat wordt opgegeven is altijd minimaal gelijk aan het aantal gehouden dieren. Onvolledige bezetting kan veroorzaakt worden door leegstand tussen de rondes, door onvolledige benutting van de capaciteit en door het meetellen van de capaciteit van stallen die niet (meer) in gebruik zijn.

Ook is het mogelijk dat op een bedrijf meerdere staltypen per diercategorie voorkomen. Wanneer de stalcapaciteit groter is dan het aantal dieren en er meerdere staltypen op het bedrijf voorkomen, is voor zover mogelijk een volgorde toegepast bij de toerekening van dieren aan staltypen van modern (emissiearm) naar traditioneel. In overige gevallen zijn de dieraantallen evenredig over de staltypen verdeeld. Bij de implementatiegraden van staltypen tellen dus alleen de bezette dierplaatsen mee.

In de resultaten van de landbouwtelling kan onderscheid gemaakt worden in traditionele huisvesting en emissiearme huisvesting. Het aantal dierplaatsen met traditionele huisvesting kan niet zondermeer gelijkgesteld worden aan het aantal dierplaatsen dat niet voldoet aan de maximale emissiewaarde van het Besluit huisvesting. Bij melkvee bijvoorbeeld is de maximale emissiewaarde gelijk aan de emissiefactor van een traditionele ligboxenstal in combinatie met weidegang in de zomer. Traditionele huisvesting voldoet bij melkvee dus aan de maximale emissiewaarde. Bij varkens is het over het algemeen wel zo dat bij emissiearme huisvesting een emissiefactor hoort die niet hoger is dan de maximale emissiewaarde van het Besluit huisvesting. Bij kippen maakt de landbouwtelling onderscheid in batterijhuisvesting en verschillende vormen van volière- en grondhuisvesting. De verschillende systemen zijn in te delen in emissiearme huisvesting met een emissiefactor kleiner dan of gelijk aan de maximale emissiewaarde in het Besluit huis-

¹⁾ De Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC)-richtlijn is gericht op geïntegreerde preventie en bestrijding van milieuverontreiniging. De IPPC-richtlijn verplicht de EU-lidstaten om emissies naar water, lucht en bodem (inclusief maatregelen voor afvalstoffen) van grote milieuvervuilende bedrijven en van de intensieve veehouderij te reguleren. Dat gebeurt via een integrale vergunning. Deze dient gebaseerd te zijn op de best beschikbare technieken (BBT).

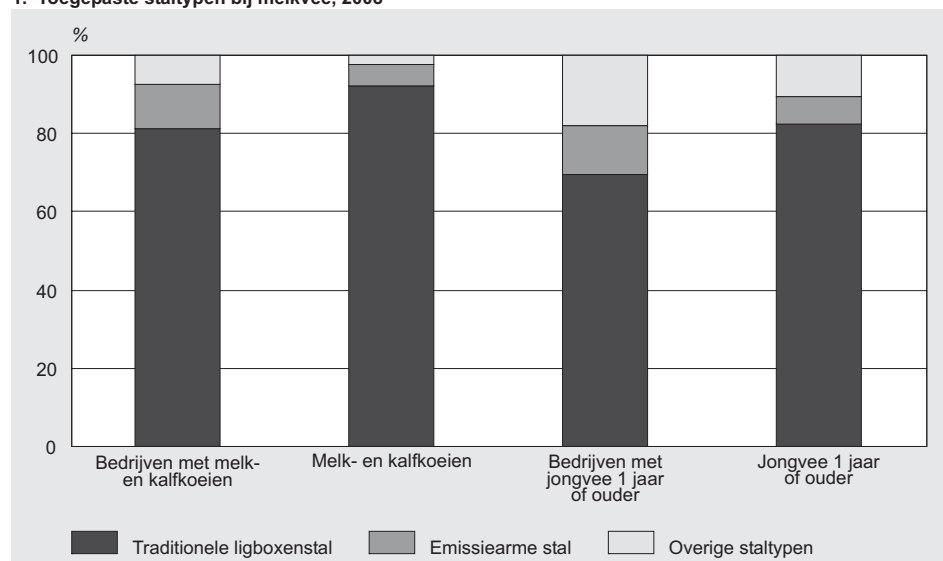
vesting en in traditionele huisvesting met een emissiefactor hoger dan de maximale emissiewaarde in het Besluit huisvesting. Hierbij moet wel de kanttekening gemaakt worden dat voor leghennen jonger dan 18 weken die niet in een batterijsysteem worden gehouden, geen maximale emissiewaarde in Besluit huisvesting is opgenomen. Bij legkippen van 18 weken of ouder is de volièrestal zonder geforceerde mestdroging onder traditionele huisvesting opgenomen maar de emissiefactor is wel lager dan de maximale emissiewaarde.

Emissiearme huisvesting van vleeskuikens en kalkoenen voldoet aan de maximale emissiewaarde van Besluit huisvesting.

2. Rundvee

Iets minder dan de helft van de ammoniakemissie uit stallen en mestopslagen is afkomstig van rundvee. Hiervan komt verreweg het grootste deel voor rekening van melkkoeien en het bijbehorende jongvee. Uit de gegevens van de landbouwtelling van 2008 blijkt dat het grootste deel van de dieren in de melkveehouderij nog gehuisvest is in traditionele stallen. Emissiearme stallen zoals de grupstal met drijfmest en de emissiearme ligboxenstal worden slechts toegepast bij 5 procent van de melkkoeien en 7 procent van het jongvee van 1 jaar of ouder. Tot de overige staltypen behoren de grupstal met vaste mest en de potstal.

1. Toegepaste staltypen bij melkvee, 2008

Bron: CBS.

Tabel 4
Stalcapaciteit en staltype rundvee, 2008

	Dier- plaatsen	Aantal dieren ¹⁾	W.v.		W.o. met lucht- wasser	Aandeel staltype
			met dunne mest	met vaste mest		
Geen vlees- of weidevee						
		x 1 000	% van het aantal dieren			
Jongvee jonger dan 1 jaar	770	566	56	44		
Jongvee 1 jaar of ouder	868	603	95	5		100
w.v.						
traditionele ligboxenstal	685	496	100			82
emissiearme ligboxenstal	6	4	82	18		1
grupstal – vaste mest	25	15		100		2
grupstal – drijfmest (emissiearm)	66	40	100			7
potstal	19	10		100		2
overige staltypen	68	38	93	7		6
Melk- en kalfkoeien	1 833	1 460	98	2		100
w.v.						
traditionele ligboxenstal	1 655	1 347	100			92
emissiearme ligboxenstal	25	21	94	6		1
grupstal – vaste mest	34	22		100		2
grupstal – drijfmest (emissiearm)	89	56	100			4
potstal	18	7		100		0
overige staltypen	12	7	80	20		0
Stieren voor de fokkerij (2 jaar en ouder)	16	8	78	22		
Vlees- of weidevee						
Vleeskalveren	1 035	899	97	3	0	
Vrouwelijk jongvee voor de vleesproductie	137	104	66	34		
Mannelijk jongvee voor de vleesproductie	151	105	67	33		
Stieren voor de vleesproductie (2 jaar en ouder)	27	9	65	35		
Zoog-, vlees- en weidekoeien	225	125	69	31		

¹⁾ Aantal dieren op bedrijven waarvan ook de stalcapaciteit is.

In het Besluit huisvesting wordt geen emissiearme stalvariant voor melkkoeien voorgeschreven. De maximale emissiewaarde per dierplaats is voor melkkoeien vastgesteld op 9,5 kg ammoniak per dierplaats per jaar. Deze waarde komt overeen met de emissiefactor van een traditionele ligboxenstal in combinatie met beweiding in de zomer. De eis is niet van toepassing op bestaande huisvestingssystemen. Dit betekent dat nieuwbouw van een traditionele ligboxenstal alleen nog mogelijk is in combinatie met weidegang.

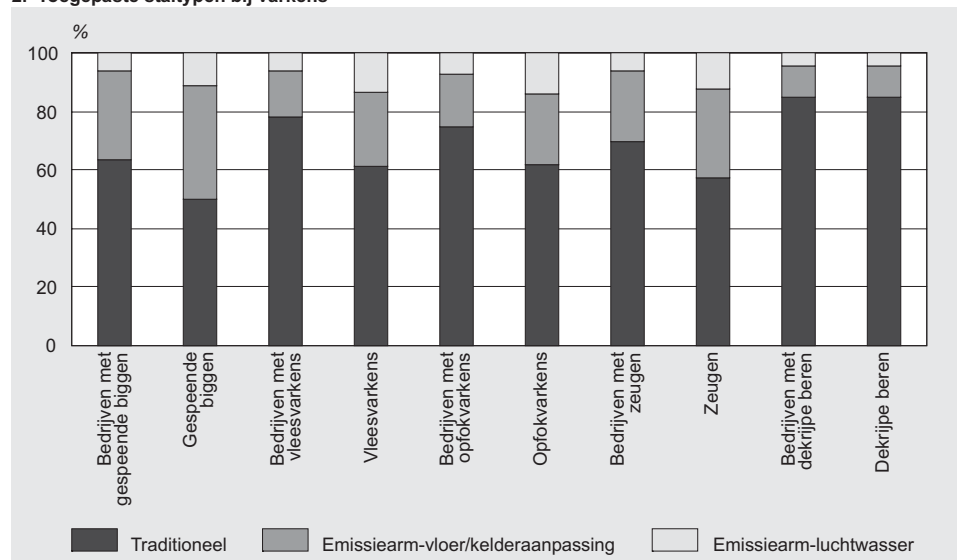
3. Varkens

Varkens dragen voor ongeveer eenderde bij aan de emissie van ammoniak uit stallen en mestopslagen. In figuur 2 is te zien dat ongeveer 40 procent van de vleesvarkens, opfokvarkens en zeugen is gehuisvest in een emissiearme stal. Bij gespeende biggen is het aandeel emissiearme huisvesting iets groter. Uit de figuur is ook af te leiden dat het vooral de grotere bedrijven zijn die beschikken over emissiearme stallen. Het aandeel bedrijven met emissiearme stallen is namelijk kleiner dan het aandeel dieren in emissiearme stallen.

In het Besluit huisvesting zijn maximale emissiewaarden opgenomen voor gespeende biggen, zeugen, vleesvarkens en opfokvarkens. Verder is in het Besluit huisvesting bepaald dat indien er sprake is van een Groen-Label stalsysteem met een hogere emissiefactor dan de maximale emissiewaarde, de emissiefactor van het Groen-Label stalsysteem geldt als maximale waarde. Dit geldt ook voor voormalig Groen-Label stallen waarvan de erkenning is ingetrokken.

Bij emissiearme stallen komen aanpassingen van de vloer en/of de mestkelder het vaakst voor. In enkele gevallen kan sprake zijn van een emissiearm stalsysteem met vloer- en/of kelderaanpassing dat niet voldoet aan de maximale emissiewaarde in het Besluit huisvesting en ook geen bestaand Groen-Label stalsysteem is. Het aantal emissiearme dierplaatsen volgens de opgave in de landbouwtelling kan dus iets groter zijn dan het aantal dierplaatsen dat voldoet aan de eisen van het Besluit huisvesting.

2. Toegepaste staltypen bij varkens

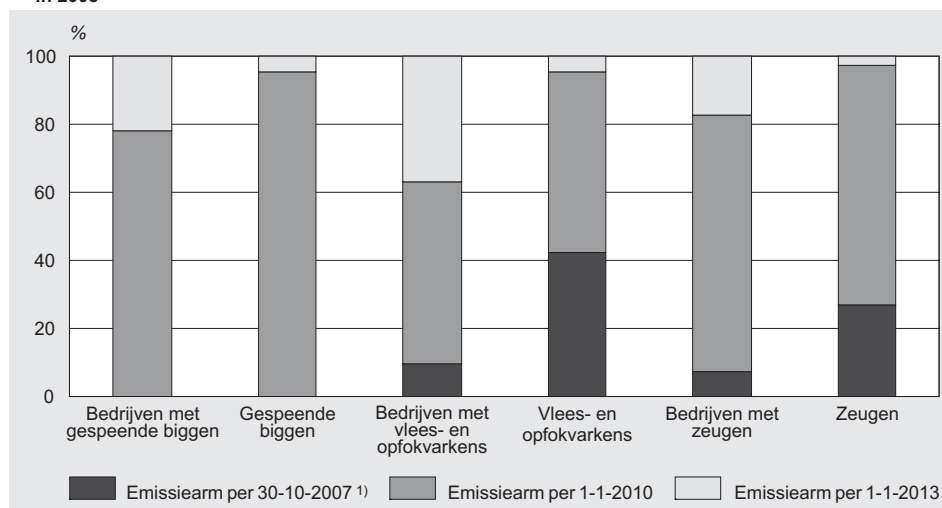

Bron: CBS.

Het grootste deel van de varkensbedrijven moet voor 1 januari 2010 overstappen op emissiearme stallen. Kleinere bedrijven met maximaal 360 gespeende biggen of 100 zeugen of maximaal 250 vlees- en opfokvarkens hebben uitstel tot 1 januari 2013. Daar staat tegenover dat grotere bedrijven met meer dan 750 plaatsen voor zeugen of meer dan 2000 plaatsen voor vleesvarkens in de regel al vanaf 30 oktober 2007 moeten werken met de strengste emissienormen. Deze bedrijven vallen namelijk onder de werking van de IPPC-richtlijn die voor emissiebeperking de toepassing van emissiearme stallen voorschrijft.

In figuur 3 is op basis van de bedrijfsomvang in 2008 een indeling gemaakt naar het tijdstip waarop het gebruik van emissiearme stallen verplicht wordt. Uit de figuur blijkt dat het aantal dieren waarvoor de maximale emissiewaarde pas in 2013 gaat gelden gering is. Wel profiteren van de uitgestelde datum 37 procent van de bedrijven met vlees- en opfokvarkens en 17 procent van de bedrijven met zeugen. Voor bedrijven die vallen onder de IPPC-richtlijn geldt min of meer het tegenovergestelde. Deze bedrijven zijn weliswaar gering in aantal maar vertegenwoordigen wel een aanzienlijk deel van de varkensstapel.

3. Indeling varkenshouderij naar ingangsdatum emissiearme huisvesting op basis van de bedrijfsomvang in 2008

¹⁾ In principe geldt deze datum voor IPPC-bedrijven maar uitstel is mogelijk tot 1-1-2010.

Bron: CBS.

Behalve inspanningen die nodig zijn om aan de emissie-eisen te voldoen, zijn er ook inspanningen nodig om te voldoen aan de welzijnseisen die ingaan op 1 januari 2013. Gespeende biggen, vleesvarkens en opfokvarkens krijgen dan de beschikking over een groter vloeroppervlak per dier. Uit tabel 5 blijkt dat ongeveer eenderde van de gespeende biggen en vleesvarkens al beschikt over deze extra ruimte, bij opfokvarkens ligt dit aandeel al iets boven de 60%. Voor zeugen wordt het houden in groepen verplicht vanaf vier dagen na het dekken tot één week voor het werpen. Het is met de cijfers van de landbouwtelling echter niet mogelijk om de huisvesting van dragende zeugen vanaf vier dagen na het dekken tot één week voor het werpen vast te stellen omdat er bij de vragen naar huisvesting geen onderscheid is gemaakt tussen guste en dragende zeu-

Tabel 5
Stalcapaciteit en staltype varkens, 2008

	Dier- plaatsen	Aantal dieren ¹⁾	W.o. ²⁾			W.v.					
			met veel stro (vaste mest)	met stro/ strooisel (afleidings- materiaal)	met brijvoer	emissiearm			traditioneel		
						totaal	lucht- wasser	aan- passing vloer en/of mestkelder	totaal	volledig onder- kelderd (zonder stankaf- sluiting)	overig
		<i>x 1 000</i>	<i>% van het aantal dieren</i>								
Gespeende biggen	3 530	2 974	1	9	16	50	11	39	50	33	17
w.v.											
hokoppervlak maximaal 0,35 m ²	2 327	1 960	.	.	.	28	6	23	37	25	13
hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	1 203	1 014	.	.	.	22	5	16	12	8	4
Vleesvarkens	6 870	5 835	1	12	33	39	14	25	61	36	25
w.v.											
hokoppervlak maximaal 0,8 m ²	4 646	3 991	.	.	.	24	7	16	45	27	18
hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	2 225	1 844	.	.	.	15	6	9	17	9	8
Opfokzeugen en -beren	337	235	0	10	34	38	14	24	62	37	25
w.v.											
hokoppervlak maximaal 0,8 m ²	131	88	.	.	.	10	3	7	27	17	10
hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	206	147	.	.	.	28	11	17	34	20	15
Zeugen	1 130	969	5	10	18	43	12	31	57	.	.
w.v.											
zeugen bij biggen	257	183	1	10	17	40	10	30	60	.	.
zeugen niet bij biggen, individuele huisvesting	462	412	0	8	17	30	6	24	70	.	.
zeugen niet bij biggen, groepshuisvesting	412	374	13	11	20	57	20	38	43	.	.
Dekrijpe beren	10	8	19	21	8	15	4	11	85	.	.

¹⁾ Aantal dieren op bedrijven waarvan ook de stalcapaciteit bekend is.

²⁾ Door mogelijke overlap zijn de percentages niet optelbaar.

gen. Uit de landbouwtelling blijkt dat in 2008 iets minder dan de helft van het aantal guste en dragende zeugen in groepen wordt gehuisvest. Voor dragende zeugen vanaf vier dagen na het dekken tot één week voor het werpen zal dit zal naar schatting iets boven 50 procent liggen.²⁾ Tabel 5 laat verder zien dat de toepassing van strooisel als afleidingsmateriaal beperkt plaatsvindt.

²⁾ Hoste, R. (2008). Ontwikkeling in groepshuisvesting voor dragende zeugen tot 2013. Projectnummer 31417. LEI/ASG.

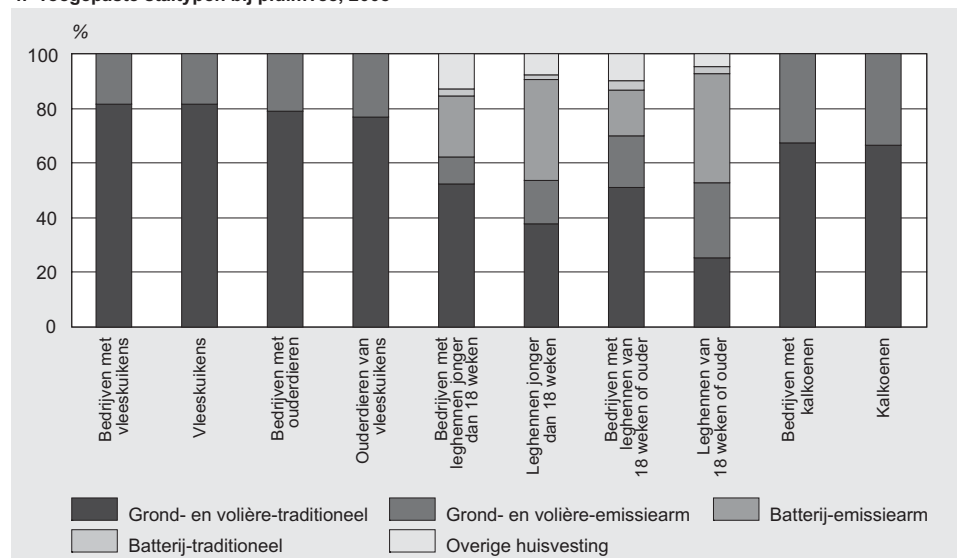
4. Pluimvee

De bijdrage van pluimvee aan de emissie van ammoniak uit stal en mestopslag ligt tussen de 15 en 20 procent. In het Besluit huisvesting is geen maximale emissiewaarde opgenomen voor ouderdieren van vleeskuikens jonger dan 18 weken, hennen en hanen van legrassen jonger dan 18 weken voor zover het gaat om grond- en volièrehuisvesting, en voor andere kleine categorieën zoals kalkoenen en eenden. Verder is in het Besluit huisvesting bepaald dat indien er sprake is van een Groen-Label stalsysteem met een hogere emissiefactor dan de maximale emissiewaarde, de emissiefactor van het Groen-Label stalsysteem geldt als maximale waarde. Dit geldt ook voor voormalig Groen-Label stallen waarvan de erkenning is ingetrokken.

In tabel 7 is de stalcapaciteit van legpluimvee gegeven met een uitsplitsing naar dierplaatsen met uitloop naar buiten en naar dierplaatsen waarvan de mest wordt nagedroogd of langer dan twee weken buiten de stal wordt opgeslagen. Bij grond- en volièrehuisvesting van leghennen beschikt respectievelijk 23 en 30 procent van de dieren over uitloop naar buiten. Uitloop naar buiten wordt bij hennen en hanen van legrassen jonger dan 18 weken nauwelijks toegepast.

In figuur 4 zijn de dieraantallen en de bedrijven ingedeeld naar staltype. De emissiefactoren van in de landbouwtelling onderscheiden emissiearme staltypen voor vleeskuikens en ouderdieren zijn lager dan of gelijk aan de maximale emissiewaarden van het Besluit huisvesting. Dit betekent dat bijna 20 procent van de vleeskuikens en bijna 25 procent van de ouderdieren is gehuisvest in een stalsysteem dat voldoet aan het Besluit huisvesting. In tabel 6 zijn de emissiearme dierplaatsen voor vleespluimvee verder uitgesplitst. Leghennen jonger dan 18 weken zijn voor 90% gehuisvest in emissiearme systemen of in niet-batterij systemen zoals grond- en volièrehuisvesting waarvoor geen maximale emissiewaarde in het Besluit huisvesting is opgenomen. Voor leghennen van 18 weken en ouder is de situatie anders omdat voor die diercategorie ook eisen zijn gesteld aan niet-batterij huisvesting. Ongeveer tweederde van de leghennen is emissiearm gehuisvest. Hoewel de volièrestal zonder geforceerde mestdroging in figuur 4 onder traditionele huisvesting is opgenomen, is de emissiefactor van dit staltype lager dan de maximale emissiewaarde in het Besluit huisvesting. Ongeveer 8 procent van de leghennen is gehuisvest in een dergelijk systeem.

4. Toegepaste staltypen bij pluimvee, 2008

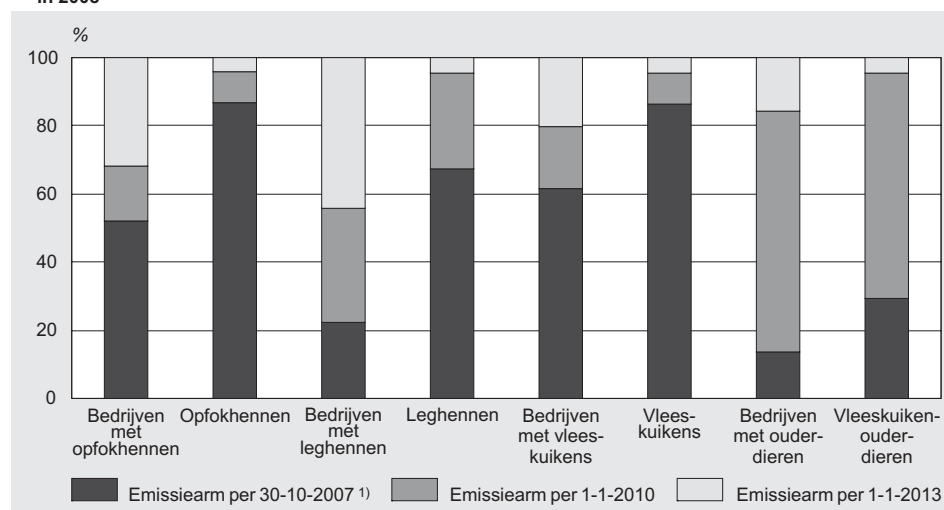
Bron: CBS.

Kleinere pluimveebedrijven hoeven pas op 1 januari 2013 de stallen aan te passen aan de eisen in het Besluit huisvesting. Bedrijven met meer dan 40 000 stuks pluimvee vallen onder de werking van de IPPC-richtlijn en moeten in de regel al vanaf 30 oktober 2007 aan de maximumwaarde voldoen. Hierbij gelden wel enkele uitzonderingen. Voor leg-

hennen met grondhuisvesting, ouderdieren van vleeskuikens en vleeskuikens zijn de bestaande systemen toegestaan tot ten minste 1-1-2010. In figuur 5 is te zien dat er relatief veel kleine bedrijven zijn met relatief weinig dieren die pas op 1 januari 2013 hoeven over te stappen op emissiearme huisvesting.

Verder zijn uit oogpunt van dierenwelzijn legbatterijen vanaf 1 januari 2012 verboden. Ruim 40 procent van de legkippen is op dit moment nog gehuisvest in deze systemen.

5. Indeling pluimveehouderij naar ingangsdatum emissiearme huisvesting op basis van de bedrijfsomvang in 2008

¹⁾ In principe geldt deze datum voor IPPC-bedrijven maar uitstel is mogelijk tot 1-1-2010 of 1-1-2013.

Bron: CBS.

Tabel 6
Stalcapaciteit en staltype vleespluimvee, 2008

	Dierplaatsen	Aantal dieren ¹⁾	Aandeel staltype
	<i>x 1 000</i>		<i>% aantal dieren</i>
Vleeskuikens	53 368	44 355	100
w.v.			
emissiearme huisvesting	9 967	8 228	19
w.v.			
luchtwater	688	531	1
grondhuisvesting met vloerverwarming en -verkoeling	2 085	2 059	5
mixluchtventilatie	5 141	4 488	10
vloer met strooiseldroging	1 694	909	2
etagesysteem met mestband en strooiseldroging	359	240	1
traditionele huisvesting	43 401	36 127	81
Ouderdieren van vleeskuikens jonger dan 18 weken	2 969	2 386	
Ouderdieren van vleeskuikens 18 weken of ouder	5 576	4 860	100
w.v.			
emissiearme huisvesting	1 224	1 136	23
w.v.			
grondhuisvesting traditioneel, met luchtwater	26	26	1
grondhuisvesting met verticale slangen in de mest	17	17	0
grondhuisvesting met mestbeluchting van bovenaf	427	394	8
grondhuisvesting, perfosysteem	103	81	2
grondhuisvesting, mestbanden	382	368	8
volièrehuisvesting met geforceerde mestdroging	43	41	1
verrijkte kooi/groepskooi	227	209	4
traditionele huisvesting	4 352	3 723	77
w.v.			
grondhuisvesting	4 322	3 702	76
volièrehuisvesting zonder geforceerde mestdroging	30	22	0
Kalkoenen	1 317	1 044	100
w.v.			
emissiearme huisvesting	488	349	33
traditionele huisvesting	829	696	67

¹⁾ Aantal dieren op bedrijven waarvan ook de stalcapaciteit bekend is.

Tabel 7
Stalcapaciteit legpluimvee, 2008

	Dierplaatsen	Aantal dieren ¹⁾	Aandeel huisvesting	W.o. ²⁾			
				met uitloop naar buiten	met nageschakelde techniek	w.v met nadroging	met overige nageschakelde techniek
	<i>x 1 000</i>		<i>% van het aantal dieren</i>				
Leghennen jonger dan 18 weken	13 003	11 318	100	3	18	15	3
w.v.							
grondhuisvesting	2 550	2 217	20	4	5	0	5
volièrehuisvesting	4 255	3 727	33	2	15	15	0
overige huisvesting	6 198	5 374	47	2	25	20	4
Leghennen 18 weken of ouder	37 797	32 923	100	14	23	18	4
w.v.							
grondhuisvesting	9 231	8 002	24	23	5	3	2
volièrehuisvesting	9 949	9 026	27	30	19	15	5
overige huisvesting	18 617	15 895	48	1	34	28	6
Ouderdieren van leghennen	1 007	852	100	0	0	0	0

¹⁾ Aantal dieren op bedrijven waarvan ook de stalcapaciteit bekend is.

²⁾ Door mogelijke overlap zijn de percentages niet optelbaar.

Tabel 8
Staltype leghennen jonger dan 18 weken, 2008

	Dierplaatsen	Aantal dieren ¹⁾	Aandeel staltype
	<i>x 1 000</i>		<i>% van het aantal dieren</i>
Totaal	13 003	11 351	100
w.v.			
batterij met natte mest	720	578	5
w.v.			
open opslag	297	197	2
mestband	423	381	3
batterij met vaste mest	4 336	3 805	34
w.v.			
mestband geforceerde mestdroging 0,2 m ³ /dier/uur, zonder luchtwater	764	764	7
mestband geforceerde mestdroging 0,2 m ³ /dier/uur, met luchtwater	—	—	—
mestband geforceerde mestdroging 0,4 m ³ /dier/uur, zonder luchtwater	2 434	2 048	18
mestband geforceerde mestdroging 0,4 m ³ /dier/uur, met luchtwater	170	162	1
overige batterij met vaste mest	968	830	7
grondhuisvesting zonder mestbeluchting, zonder luchtwater	2 490	2 237	20
grondhuisvesting zonder mestbeluchting, met luchtwater	60	0	0
volièrehuisvesting	4 255	3 852	34
w.v.			
zonder geforceerde mestdroging, zonder luchtwater	2 292	2 041	18
zonder geforceerde mestdroging, met luchtwater	211	191	2
met geforceerde mestdroging (emissiearm)	1 752	1 620	14
overige huisvesting	1 143	880	8

¹⁾ Aantal dieren op bedrijven waarvan ook de stalcapaciteit bekend is. Inclusief ouderdieren jonger dan 18 weken.

Tabel 9
Staltype leghennen 18 weken of ouder, 2008

	Dierplaatsen	Aantal dieren ¹⁾	Aandeel staltype
	<i>x 1 000</i>		<i>% van het aantal dieren</i>
Totaal	37 797	32 971	100
w.v.			
batterij met natte mest	1 050	779	2
batterij met vaste mest	15 501	13 281	40
w.v.			
mestband geforceerde mestdroging 0,5 m ³ /dier/uur, zonder luchtwater	5 779	4 508	14
mestband geforceerde mestdroging 0,5 m ³ /dier/uur, met luchtwater	103	0	0
mestband geforceerde mestdroging 0,7 m ³ /dier/uur, zonder luchtwater	8 529	7 748	24
mestband geforceerde mestdroging 0,7 m ³ /dier/uur, met luchtwater	165	158	0
overige batterij met vaste mest	927	867	3
grondhuisvesting	9 231	8 101	25
w.v.			
zonder mestbeluchting of mestbanden, zonder luchtwater	6 646	5 712	17
zonder mestbeluchting of mestbanden, met luchtwater	36	36	0
perfosysteem (emissiearm)	276	243	1
mestbeluchting (emissiearm)	1 129	1 014	3
mestbanden (emissiearm)	1 144	1 096	3
volièrehuisvesting	9 949	9 247	28
w.v.			
zonder geforceerde mestdroging, zonder luchtwater	3 106	2 699	8
zonder geforceerde mestdroging, met luchtwater	0	0	0
met geforceerde mestdroging (emissiearm)	6 843	6 548	20
overige huisvesting	2 066	1 562	5

¹⁾ Aantal dieren op bedrijven waarvan ook de stalcapaciteit bekend is. Inclusief ouderdieren van 18 weken of ouder.